

huszonegy füzet látott napvilágot, melyben a fáradhatatlan szorgalmú szerző a *Mátéfi Domonkos* és *Podhradzky József* nevek közé eső 4455 magyar író életrajzi s könyvészeti adatait gyűjtötte össze. Az eddig megjelent 91 füzetben ezzel a feldolgozott írók összes száma 18,995-re emelkedett. *Szinnyei* országszerte ismeretes munkásságát, melynek nagy jelentőségét több ízben érdeme szerint méltatták e folyóiratban, fölösleges újból hangsúlyozni: a hatalmas munka irodalomtörténeti s bibliografiai értékének jellemzésére csak egyetlen adat fölemlítésére szorítkozunk. Ez a X. köt. 6. és 7. füzetében megjelent »*Petőfi*« cikkk, mely 105 sűrűn nyomtatott hasábon nemcsak kimerítő életrajzot ad, szinte napról-napra, egész naplószerűen követve hősét, hanem páratlanul gazdag összeállítását nyújtja a nagy lyrikus önállóan megjelent műveinek, azok fordításainak s a vele foglalkozó könyvek és cikkek szinte beláthatatlan sorozatának. *Szinnyei* Petőfinek magyar nyelven önállóan megjelent műveiből 128 számot képes felsorolni, melyek közül 31 a költő életében látott napvilágot. A fordítások összeállításából megtudjuk, hogy Petőfi versei részben vagy egészben német irodalmi, továbbá szepesi, erdélyi szász és gründer tájnyelven, azután angol, ír, francia, olasz, svéd, norvég, flamand, holland, tót, cseh, szerb, vend, orosz, lengyel, rumén, finn, spanyol, raetoromán, örmény, latin, hellén, izlandi, ó-izlandi, kínai, japáni, héber, skót, gael-albán, cigány és volapük nyelven olvashatók. A fordítások után Petőfi dalainak megzenésítéséről kapunk kimerítő tájékoztatást két hasábon. Ezután szobrainak s emléktábláinak jegyzéke, majd a költő álneveinek összeállítása következik. A tartalmas dolgozatot a Petőfire vonatkozó irodalom szinte kimerítő bibliográfiája zárja be, mely 25 apró betűs hasábon több mint négyszáz folyóirat s önálló könyv több ezerre menő adatait tartalmazza chronologiai sorrendben. A repertorizált időszakos sajtóban Petőfire vonatkozó cikkelyeiknek gazdagságával főleg a Vasárnapi Ujság, Egyetemes Philologiai Közlöny s a Fővárosi Lapok tűnnek ki.

Itt említjük meg, hogy a Petőfi-monográfia külön Elzevier-alakú kötetkében is megjelent. [9.]

Magyar könyvészet. *Bibliographia Hungariae. A magyarországi és a jelesebb külföldi irodalmi termékeket ismertető könyvészeti folyóirat. Szerkeszti és kiadja Székely Dávid. I. évfolyam 1. sz.* Budapest, 1905. Gelléri és Székely. 8-r. Ára egész évre 8 korona.

Székely Dávid jelen folyóiratával az irodalmunkkal tudományosan, vagy üzletszerűen foglalkozók régi szükségletének akar megfelelni. Vállalatának fősúlyát ugyanis a magyar irodalom bibliografiai feldolgozására helyezi, mely a könyvkiadók kiadásá-

ban megjelent műveken kívül, a könyvtári forgalomba nem kerülő sajtótermékeket is jegyzékbe foglalja. Azonkívül a fontosabb külföldi munkák bibliográfiáját és állandóan egy-egy irodalmi cikk közlését is igéri.

Terjedelmes program, melynek betartása esetén *Székely* valóban szép emléket állít azon »rajongó idealismusnak«, melyel — saját kifejezése szerint — a könyvészet iránt viselkedik. Félő azonban, hogy e program bibliografiai része épen terjedelménél fogva — mely messze túlhaladja egyetlen ember erejét — aligha lesz minden irányban egyformán megvalósítható. Szerintünk jobban tette volna *Székely*, ha — legalább egyelőre — csupán a könyvtári forgalomba nem kerülő hazai nyomtatványok bibliográfiájára szorítkozik s lemond úgy a *Corvinában* megjelent anyag, mint a különben is könnyen hozzáférhető külföldi művek ismertetéséről. Vállalatának ez utóbbi része — az első füzetből megítélve — rendkívül gyöngének ígérkezik; a címek közlésénél úgylátszik semmi tudományos szempont sem vezérelte az összeállítót: ilyen jegyzéket bárki csinálhat magának, ha egy harmadrangú könyvesboltban rövid félóráig keresgél az újdonságok között s még ekkor sem fogja Mme la comtesse de Noailles-t Mme Lecomte des Noailles-nak (!) lejegyezni.

Végül szót kell emelnem a szerkesztő ama terve ellen, hogy füzetenkint egy-egy irodalomtörténeti cikket fog közölni jelölve annak, »hogy az irodalomtörténet és a könyvészet egy testet, egy lelket képez.« Sem a szándékot, sem annak indoklását nem tartom elfogadhatónak. Időszaki sajtónk mai állapotában úgy hiszem elég tág teret nyújt irodalomtörténezeinknek tudományos, népszerűbb s egészen népszerű dolgozatok közlésére: újabb ily irányú organumnak életbe léptetése tehát szinte meddő vállalkozás. Azonkívül tévedés azt hinni, hogy a bibliografia, a midőn pusztán könyvcímek közlésére szorítkozik, szorosabb kapcsolatban volna az irodalomtörténettel, mint bármely más tudományszakkal: hiszen az ilyen betűrendes könyvjegyzék egyformán tájékoztat bennünk a tudomány egész mezejéről s a természettudós vagy matematikus ép oly eredménnyel forgathatja, mint az irodalomtörténetíró.

Ha tehát *Székely* összefüggő szöveg nélkül nem akarja útnak bocsátani folyóiratát, helyesebben tenné, ha az egyes tudományzajok irodalmáról közölné erre hivatottak tollából egy-egy kritikai áttekintést, vagy még helyesebben, ha a könyvvel, mint olyannal foglalkozó tudományok gazdag anyagából közölné egy-egy felvilágosító cikket, melynek tanulságai — a bibliografiai ismeretek jelen népszerűtlensége mellett — hazánk minden szellemi munkására egyformán hasznosak volnának.